

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Jön Kovács Gusztáv!

Végh Gyula fegyelmi ügye. — Bodáék pihennek.
Békekilátások.

TOLLHEGYEN.

— jan. 16.

(Furcsa kirendeltség.) Nem csak helyi, hanem országos kacaj jutalmazza a debreceni kirendeltség kipkedő kapkodó munkálkodását. Legelőbbet építettek a hazug névtelen levelekre, azokból merítettek igazán nagy feisléseket. Közszájon forognak egyes baklövésaik. Egy névtelen levél névszerint felsorolja a „Karikás” című élelap közösmert alakjait, tanukat jelentve be, a kik bizonyítani fogják a följelentett „polgárok” főispán-verő brutalitását. A főkapitány tisztént megbizta detektívjeit a tettesek előállításával, mire általános kacaj támadt a rendőrségen. Egy másic följelentés Kiss Áron és Wolaffka püspökök, Materny főesperes és Krausz fő abbi személyében jelöli meg Kovács Gusztáv legádózabb ütlegelőit. A harmadik levélben valami olyan tanácsot adnak a kirendeltségnek, a minőt a megboldogult Rigó Ferenc sugott volt a Khuen-Héderváry gróf fülébe. Maga a kormánybiztos jelentette ki, hogy az ő óriás nagy kudarcuk után ez tekinthető a képzelhető legjobb tanácsnak. Követni is fogják igen rövid idő mulatával.

*

(Mi lesz Kristóffyval?) Azt feleli erre a különben nagyon érthető kérdésre egy budapesti lap, hogy a nemzeti jogok érvényesülése után, melyet nyomban követne a megtorló igazság, jó Kristóffy egyenesen Amerikába fog ellantolni. Bajos ezt elhinni, mert Kristóffy partra sem engednék szállani és visszatoloncolnák — mint „nem kívánatos elemet.”

*

(Intőjel.) Borsodban csak oly nyájas érzelmekkel várják a maguk megyefőnökét, mint itten a debrecenit. Katonaságot hoznak Egerből, a hol oláh vidékekről toborzott legénység fekszik, mert a miskolci magyar huszárokat és bakákat nem tartják eléggé megbízható elemnek, azt hiszik, hogy „szükség esetén” nem lennének öreik leoldóklására kaphatók. Majd megteszi az oláh legénység. El vannak vakulva Bécsben, hogy ezt a kis incidenst nem mérlegelik! Az orosz

forrongások akkor váltak komolyakká, mikor már a katonaság is megalkotta a dolgokra vonatkozó véleményét. Tudják, hogy a magyar katona is átérzi nemzetének igazait, tehát nem kapható nemzet ellenes célokra az egész haderő és mégsem állanak meg szentségtörő munkájokban!

Az ordók alkonya.

— jan. 16.

A korszerű és okos ember be van ojtva a gomblyukfájdalom járványos betegsége ellen, mert igen jól tudja, hogy manapság már az ordóknak nagyrészt csak biztató és kapacitáló jelentőségek van, a szerzett, igazi érdemeket nem szokták kereszttekkel megcsillagokkal honorálni — ha csak a sorsnak nehéz keresztjével nem.

És mert a kor színvonalán álló, modern ember ezt igen jól tudja, nem is törli magát holmi frakkon fityegő elismerések után, hanem teljesen beéri azzal a tudattal, amelyet a nemes tett vagy hiven teljesített kötelesség támaszt lelkében.

Nem sir azért, hogy ezt a tudatot láthatóvá nem teheti és parádés ebédeken, tisztelgéseken s egyéb micsodákon a mellére nem tűzheti, mert — modern, okos ember.

Csak hogy — az emberek különbözők lévén — ezt a modernséget, ezt az okosságot nem követelhetjük meg mindenkitől.

A sok millió között sok ezer hiu bolond szaladgált akik közül egy egy a vagyonán kívül még a lelki üdvösségét is készséggel odaajándékozna valamely csilingelő kabátdiszért s ha a gomblyukát betölték, be van tömve a szája is, hiv mamelukjává válik annak, aki neki az ordót kieszközölte.

Ezekkel az emberekkel szemben az érdemrendek még ma is kiválóan beváló fegyverek, horgok, amikre polkoi kéjjel másznak rá, nem törődve azzal, hogy azok, akik nyujtják, bizonyos gunyos mosolylyal teszik ezt; belsejük-

ben nagyokat nevetnek a kapaszkodóknak együgyűséggé fajult hiuságán.

Mínt hogy azonban a hiuságnak és az együgyűségnek is van határa, jogai bizhatunk abban, hogy az érdemrendek osztogatásában legujabban beköszöntött divat felfogja nyitni a szemöket, a hiu, de különben jóra való ordósóvárgóknak s a demokrácia nagyobb dicsőségére mielőbb beáll majd az ordók alkonya.

Hisz azzal, hogy Rudnay Béla budapesti rendőrfőkapitány, akinek gyászos szereplése oly országos közmegebotránkozást idézett elő, a szent István rend keresztjét kapta, az ordóknak eddigi csekély értéke is teljesen elveszett.

Ha az alkotmányért küzdő nemzet elnyomóinak jutalma az ordó, akkor ilyenfajta elismerést többé igaz magyar ember soha sem fogadhat el, akkor ilyen dísz után még a leghiubb alak sem vágyakozhatik — ha magyar.

Rudnay kitüntetése végtelen nagy szolgálatot tett a felvilágosultság eszméjének, amely az ilyen külsőségeket előbb-utóbb teljesen kifogja meneszteni a divatból.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 16.

Semmi olyan nem történik, a miből arra lehetne következtetni, hogy a béke közvetlen küszöbön állana. Tanácskoznak, de kevés sikerrel. Rendesen úgy van az, ha az alkudozó felek közül csak az egyikől követelnek engedményt, és lemondást, a másik ellenben a „soha soha” alapján áll.

(Lukács László és Wekerle.)

Most már kettlen csinálják a békét: Lukács László és Wekerle Sándor. (Mindkettő volt pénzügyminiszter.)

Lukács László nyilatkozott a közigazgatási bíróság elnökének békeakciójáról.

— Hogy Wekerle Sándor — mondotta — Kossuth Ferencel tárgyalt, arról én tudtam. Az én béke-akcióm nincs közvetlen

összefüggésben a Wekerléével, de ugyanazt célozza. Mondhatom, különböző utakon haladunk, de egy cél felé. Ez a cél: *becsületes kompromisszum*.

— És elérhető-e ez a cél? — kérdezték Lukácstól.

— *Feltétlenül!* . . . Persze még nem vagyunk ott. Sőt azt is mondhatom, hogy még igen sok akadályt kell leküzdenünk, hogy célunkat elérhessük. Reméljük azonban a legjobbat.

(Az átmeneti korszak.)

A Kossuthnál tegnap megkezdett tanácskozásokat ma folytatták. Ma is számosan keresték fel a koalíció vezérét, aki sűrűn hangoztatja, hogy ő feltétlen híve a lojális békének.

Mint értesülünk, a kibontakozást egy szövetséges ellenzékkel tárgyaló politikusok átmeneti korszakkal akarják elérni. — Ugyanis a végleges megoldást megelőzőleg egyelőre csak a törvényes és alkotmányos rend helyreállítása céljából alakulna egy félig koalíciós, félig szabadelvű párti kormány. — Bécsből ettől a kormánytól három dolgot kívánnak, akik mindíg csak kívánnak, de adni nem adnak semmit:

1. Eszközölje ki, hogy a parlament a lehető legrövidebb időn belül szavazza meg a költésévetést;

2. a rendes ujonclétszámot és

3. intézze el rövid úton a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződéseket.

Ezzel szemben azonban a koalíció nem érne el egyebet, minthogy kormányra jut, ma pedig a harc nem miniszteri tárcákért, hanem nemzeti jogokért folyik.

A közelebbi napok egyébként meghozzák a végleges választ. A vezérő bizottság valószínűleg pénteken ülést tart és ezen szöbakerülnek a béketárgyalások.

(A békés hercegprimás.)

Sokan reménykednek abban, hogy Vaszary hercegprimás tsehe valamilyen béke érdekében.

Régebben gróf Csáky Albin, tegnap

Andrássy Gyula gróf és Lukács László keresték fel a biboros hercegprimást budai palotájában és megkérték, hasson közre a béke megteremtésében. Vaszary ugyan a királynál már közbenjárt, de a két politikus úgy vélte, hogy a primás fellépése igen nagy hatással lenne a koalíció vezéreire — különösen Apponyira, aki buzgó katolikus — és rábírná őket a béke elfogadására.

— A pax jelszóval foglaltam el a helyemet — mondotta az ősz egyházfejedelem — és így a béke érdekében mindenre készen vagyok . . .

(Miniszterek bécsi utja.)

Feilitzsch Arthur báró földmivelésügyi és Vörös László kereskedelemügyi miniszter tegnap este, báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma reggel Bécsbe utaztak, hogy a ma délután tartandó közös miniszteri értekezleten résztvegyenek.

(Jön az abszolutizmus.)

Különös hírt jelent a „Szegedi Napló.” E lap szerint hivatalosan és a legkomolyabban készülnek immár az abszolutizmusra. Katonai körökből meglepő dolog szivárgott ki ennek igazolásul. A *hadsereg tisztjei között szolgáló jogászbereket felszólították, hogy március 1-ig jelentkezzenek, akik közigazgatási szolgálatra hajlandók.* Ami annyit jelent, hogy a törvényhatóságok tisztviselői közül sokat akar elcsapni a darabont-kormány s ezek helyét jogvezett katonákkal tölti be. Ugy tudjuk, írja a „Sz. N.”, már több jogász katonatiszt, aki most egyéves önkéntes maradt a hadsereg kötelékében, jelentkezett. Tehát azt is tudjuk már, hogy az abszolutizmus március 1-én kezdődik, vagyis akkor, amikor az országgyűlést harmadszor fogják elnapolni s egyben fősíratni.

(Tanácskozások Bécsben.)

Ma délután a közös miniszteri értekezlet végeztével Pitreich hadügyminiszter meglátogatta a magyar miniszteri palotában Fejérváry miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott. Fejérváry holnap is Bécsben marad.

(Nagy Mihály — otthon.)

Kecskemétről jelentik: Nagy Mihály főispán Szegedről tegnap este érkezett ide. Az állomáson ezer főnyi tömeg várta. A főispán a nyílt pályán szállt le a vonatról, a honnan egy szakasz huszárság a lovascsendőrök kíséretében a városba hajtatott. A főispán lakásának ablakait beverték. Két jogszt letartóztatottak.

Ugyancsak Nagy Mihály, szegedi főispán — a mint Kecskemétről jelentik — ma Budapestre utazott és jelentést tett Kristóffy belügyminiszternek a . . . szerencsés sikerült főispáni beigtatásról.

(Fejérváry a királynál.)

Bécsből jelentik, hogy Ő Felsége holnap külön kihallgatáson fogadja báró Fejérváry Géza miniszterelnököt.

(Installáció Sároiban.)

Bornemisza Adám főispán e hó 14 én feleségével Eperjesre érkezett, a honnan tovább utazott Bártfára. Ma reggel szánon csendőrök kíséretében Bártfáról Eperjesre érkezett, háromnegyed 9 órakor. Magával hozott hat bártfavidéki megyebizottsági tagot. 10 óra előtt a főispán a megyebizottsági tagokkal bejött a nagyterembe, elfoglalta székét és miután a szükséges tiszteletbeli főjegyzőt kinevezte, letette az esküt. Az eperjesi bizottsági tagok közül hárman voltak jelen. Freund Adolf, Ország György megyei levéltárnok, Matkovszky Béla kir. tanácsos, tanfelügyelő. A közgyűlés idején a megyeháza előtt a Kossuth nótát énekeltek. A főispán utasította a rendőrséget, hogy figyelmeztesse a tüntető tömeget, hogy viselkedjék nyugodtan. — Nagyobb baj nem történt.

(Lukács és Wekerle.)

Lukács László volt pénzügyminiszter ma fölkereste Wekerle Sándor volt miniszterelnököt, a legfőbb közigazgatási bíróság elnökét s vele hosszan tanácskozott a politikai helyzetről.

Levél.

Valaki írta, valaki küldte,
Valakinek illette az ajka,
Valakinek hófehér, leányos
Szűztiszta lelke remegett rajta,
Remegett rajta.

Valaki, a ki már nem a régi
A ki gunyolja már a meséket,
Kinek a lelkén nem suhan át már
Sejtelmes ábránd, édes ígért,
Édes ígért.

A ki azt írta, nem is gondol rám,
El is feledett már réges — régen . . .
És mégis . . . nem visz reá a lelkem,
Hogy a levelét csak úgy eltépjem,
Hogy összetépjem.

Kuthi Sándor.

Éjjel a vasuton.

Írta: Gáspár Imre.

Egy, kettő, három. . . Háromat csöngetnek, s a különböző vasuti helyek, (egy, kettő, három, négy,) lassankint megtelnek a magok publikumával.

Én a második osztályban utazom, s többnyire éjjel. Rendesen azzal a szándékkal ülök fel, hogy most mindjárt alszom egy nagyot. E célra el is látam magamat alváshoz nem alkalmatlan főveggel, takarónak igen alkalmas plaiddel, és, a mi nekem az elszunnyadáshoz elkerülhetlenül szükséges arcanumom, a Fellegvári ur költeményeivel, és a Babérossi N. ur tárcáiból vagy két-hárommal.

Elolvason, és — természetesen — ásitok. Ha azonban, szerfelett nyájas olvasóm, azt hinnéd, hogy az ásitás előjele az elalvának, akkor én igen sajnálom, mert legközelebbi vasuti éjjele egy ábránddal ismét szegényebbé teszi. Csak ásit, és dacára Fellegvári és Babérossi N. uraknak . . . nem fog elaludni.

Szunyókálok.

Igen, de a vasut csakhamar felráz szelid szendérgéséből. Először csak zakatol, egyhangulag, mint valami vizesés, midőn hitestársai érzelmekkel zsörtölődik a Kárpátok legvénebb szikláival. Majd szerepet cserél, és a muzsikális kerekék rázendítik kedvenc és nem kedvenc nótáikat. Valóban úgy érezzük, mintha az egyhangu zörgésbe valami dallam szövődne. Milyen szép mulatságnak találád ezt máskor! Akkor aztán recsegní, ropogní, sőt sóhajtozni kezd minden; világosan halljuk, hogy sóhajtoznak

sinek, kerekék, ülések és ablakok; sir a szélvész, s a zokogása csupa „Oh!”, mintha valami ó angol balladát szavalna. Addig muzsikálnak, addig szavalják „Eduárdot” a Bajza és a Szász Károly ur fordításában, míg a vén kémény kritikusai hajlamokra gerjed, és erélyesen fütttyentget közbe. Akkor azután abba hagyjuk a szendérgés . . . jó szándékát, és bámulunk kifelé az ablakon. Sötét, sötét minden.

Előttünk leng az óriás mozdony-felhőszálya; pompás egy szövet! át meg át törve arany és rubin szikrákkal. Nagy álmosan nyújtjuk ki utána a kezünket, a miért aztán a szikrák jól megesipnek és be-kormozzák a kezelnket.

Ugy kell! a mi szépnek látszik, ne akarjuk mindjárt megtapintani.

Ásitok, mert végre arra vetemedtem, hogy egy nagy költő nevét is viselő hatilap tárcáit, aztán egy hetilapát az Orzi kertről kezdtem olvasni; ah dicső tárcairók . . . végre már alszom! Ez használt.

Az utolsó nap benyomásai lepek meg elmémet; álmodó lelkem rendetlenül forgatja az emlékeim nagy képes könyvét, s nagy ferdén szolgát magyarázattal az egyes képekhez. Nekem, a szerzőnek!

Tegnap délután meghajlott, megtört alakot láttam az utcán. Mások támogatták, különben nem járhatott volna egymaga.

Oh, ki ez? Ember, a kit utoljára oly

Újabb szabadlábrhelyezések.

Jón Kovács Gusztáv.

Bodaék hallgatnak.

Végh Gyula fegyelmi ügye.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 16.

A kir. tábla döntését meglepéssel fogadta az egész ország. Ámbátor ez a meglepés abban a meghatározásban nyilvánult, hogy hazafias szempontok is irányították a kir. tábla intézkedését.

Ez a meghatározás nem helyes, mert nem fedi a valóságot,

A bíróságnak politikával foglalkoznia nem szabad. A bíróság igazságszolgáltatásra van szervezve és csak is erre minden körülmények-között. A büntető törvénykönyv és a büntető perrendtartás — a büntetőjogi igazságszolgáltatás szempontjából — minden eshetőségre szigorúan megszabják azokat az irányelveket, amelyek alapján a különböző foku bíróságoknak ítélni kell.

Ha ezek a büntetőjogi szabályok politikai vonatkozásuk is volnának, — és azokra az bűnesetekre, amelyeknek politikai hátterük van, különleges intézkedéseket tartalmaznának, — talán lehetne beszélni a bíróságok hazafiaságáról, avagy hazafiatlanságáról bizonyos ítéleteknél.

A jelen viszonyok között azonban, amikor a büntetőjogi szabályok rideg büntetőjogi elveken alapulnak, — a bírói ítélezéseknél nem szabad hazafias szempontokat keverni a regisztrálásba.

Ez legnagyobb mértékben megtámadja a bírói függetlenséget és kétségbevonja az ítélezések igazságosságát.

A világezt sem szeretnők, — ha félreértetnénk.

Nekünk az a meggyőződésünk, hogy a bírói ítéletek igazságosságába vetett hitet, — amely tulajdonképpen az államrend által parancsolva van, — csak úgy lehet az állami élet minden rétegében sértetlenül fenntartani, aköziam marad örökkön át az, hogy a bíróság a fennálló törvények és szabá-

lyok kellő mérlegelésével ítél, amely ítéletben aztán mindenkinek meg kell nyugodnia.

Ha a bíróság hazafias szempontok által irányítottá ítéletét, lehetne-e szó pártatlanságról? Lehetne-e szó higgadságról? Lehetne-e beszélni tárgyilagosságról?

Nem. A büncselekmények — mint olyanok — mindig és minden körülmények között büncselekmények maradnak, amelyeket higgadtan, tárgyilagosan és elfogulatlanul kell elbírálnia a bíróságnak.

Az pedig kétségtelenül való, hogy a hazafiaság, — mindamelllett hogy a legszebb, legideálisabb, legedesebb érzés — végeredményében mégis csak szenvedély.

Nem-e a bírói függetlenség, a bírói ítéletek igazságossága ellen intéz alattomos támadást az a kijelentés, amely valamely bírói ténykedést hazafias szempontoktól irányítottak vall?

Korszakot-alkotó küzdelmünkbe nem volna tanácsos belekeverni a bíróságot is. — Hagyjuk meg a számukra érintetlenül egyetlen és kötelező bibliájukat: a törvényt és bármilyen politikai háttérű bűnesetnél csak azt hangoztassuk, hogy az ítékezés a fennálló törvények alapján igazságos.

A bírói karra minden pillanatban szüksége van az összeütköző érdekköröknek. — Tagjai pedig csak úgy teljesíthetik az igazságszolgálat helyes igazság érzettel, ha politikai inspirációk nem háborgatják őket.

A munkamegosztás elve alapján a politikát megcsinálja lassacskán az arra hivatott tényező: maga a nemzet. A bíróság pedig végezze továbbra is háborítatlanul az igazságszolgáltatást. És ne jusson senkinek eszébe az a szerencsétlen idea, hogy ezt a két, különböző funkciót összehasonlíja . . .

*

Mai tudósításunk a következő:

Szabadlábrhelyezés.

A tegnapi szabadlábrhelyezések után hárman maradtak vizsgálati fogságban: Szöllősi István, Sáfány Károly és Jeremiás Károly. Szöllősi és Sáfány előterjesztését ma délelőtt tárgyalta a törvényszék vádтанácsa. Miután a terhelő vallomások nem képeznek elég indokot arra, hogy a vizsgálati fogságot

továbbra is fenntartsák, a vádтанács szabadlábra helyezte Szöllősit is, Sáfányt is.

Ilyen módon egyedül Jeremiás Károly asztalossegéd szivja még csak a börtön levegőjét. Ő azonban minden valószínűség szerint a helyzettel való bölcs megalkuvásból. Miután nem élt jogorvoslattal a letartóztatás ellen, azt kell következtetni, hogy Jeremiás barátunk egyszerűen beszállásolta magát az államhoz, s a téli munkanélküliség idejét az állam vendégszeretetéől istápolva szeretné átaludni.

Ugy értesülünk, hogy terhelő tanuvalomás nincs ellene, hanem ő maga vallotta azt, hogy ütötte Kovács Gusztávot. Ez a körülmény is amelllett bizonyít, hogy Jeremiás praktikus gondolkozással elég tisztességes ellátást akart csak biztosítani magának. Nagy a valószínűsége annak a telfogásnak, hogy ép oly kevés része van Kovács Gusztáv bántalmazásában, mint — Kovács Gusztávnak.

Herczeg tanítványai körében.

Az apró gyermekek keresetlen örömeben van valami olyan, amit tollal lefesteni nem lehet. Amit látni kell, hogy az ember képet alkothasson róla.

Ilyen keresetlen örömyilvánulásban volt része tanítványai részéről Herczeg Jánosnak, az ősz tanítónak.

Az apró nebulók már tegnap este megtudták, hogy szeretett tanítójuk ma reggel megjelenik körükben. Ezért ünneplő ruhában, komoly, méltóságos arccal gyülekeztek össze. Néhány perccel az előadás megkezdése előtt már mindannyian helyükön ültek és szivszorongva figyeltek abba az irányba, amely felől tanítójuknak jönni kellett.

Beléptekor nem fogadta Herczeg Jánost éljenrivalgás. Az apró tanítványok még a szigorú fegyelem korszakában élnek, amelynek tíz parancsolata a csend és a rend. — Ellenben az arcok kipirultak, a homlokokon fényes sáv huzódott végig és a piros ajkak mintha azt akarták volna elrebegni:

— Édes tanító — bácsi, milyen jó, hogy ismét a körünkben van! . . .

Herczeg János kellő tapintattal nem fűzött reflexziókat 12 napi távollétéhez, s folytatta az oktatást ott, ahol január másodikán abbahagyta.

egészségesnek láttam. Szemében és szívében akkor tűz volt és élet, tartása egyenes, nemes. És most? Valjon van-e azomorubb látvány ily találkozásnál?

Az ember nem szereti, ha szánják; kikerülöm őt. De nem tehetem, mert a beteg megszólít; elmondja, hogy beteg volt, de most gyógyítja magát; orvos a dal, a zöld liget, és a fényes, nyájas nap sugara. Nem sokára — ugymond — egészen gyógyul.

Nekem úgy látszott, hogy ő a gyógyulást nem sokára magasb régiókban, a szférák dala, zöldébb, s örökzöld virány, fényesebb sugár honában találja meg. Ugy látszott, hogy a gyógyulás reményét táplálja maga is, sőtája pedig egy bucsuzás . . . mindentől, és mindenkitől e földön.

Álmodom, és az ő alakja lebeg előttem. Álmodban ráhajlok kezére, és megcsókolom.

Akkor ismét nagyot fűttem az én gőzgépem. Ah! milyen sentimentális egy utazó van ott abban a másod osztályú kocsiban! Főibreszt . . . s nekem újra egy adag tárcsirodalomra, legújabb regényre és versre van szükségem, hogy elaludjak.

Uj álom.

Kis szobácskában fiatal ember ül. Adig nézem, míg szépen rájövök, hogy ez . . . Oh! hiu álmok!) magam vagyok! Olyan a minő valaha, régen voltam . . .

Előtte terített asztal; asztal előtt fürge nőcske, a ki épen a párolgó leves kiozttásával foglalkozik.

Ő, az az hogy én . . . épen valami tárcsa alá írja, az az hogy irom a nevet, s ép oly ügyesen, a mint most játszottuk ki a tollammal a két személyes névmást, át-karolom a feleségemet, és leülünk a hófehér asztalhoz . . . kettesekén.

A kandalló lobog, a leveles pompásan izlik, a szoba pedig valóban nyájas, kedves kis fészek. Hogyne, mikor az én csodama daram lakik benne!

Oh be boldog, be meglepédedt is vagyok én! En, a ki eddig mindig a regényes thea-csészékről, mámoros pezsgős palackokról, idegrázó abszinthekről írtam verset és prózát . . . egy tányér jó huslevesről, és egy kis salátáról családi körben is el-álmodozom, csevegek!

S akkor, mikor az ebéd már vége felé járna, az ebéd utáni jó kívánatok, és csók előtt . . . fűttem a gőzgép, zakatol a kerék, és a szélvész odáig ér „Edivárd“ szavalásában, a hol — oh! — Edivárd bevallja mamájának, hogy — oh! — nem a sólymát, nem a paripáját, de a szeretőjét ölte meg — oh!

Sirj és tombolj bösz vihar! rázz fel abból az álomból, mely most ringatja bánatos lelkemet! ordítsd, menydörögd túl azt a

dalt, mely most zug az én szívem legmélyében!

Kis falusi harang kondul meg.

Valami iskolás gyerek huzza, mert csak az imént tekintett ki a tornyocska ablakán és meglátta, hogy már . . . jönnek!

Oh, valjon kiket látott meg?

Kis temetési menetet. Elöl a fátyolos, csinált virágos keresztet, utána az énekes gyerekeket, az öreg kántort és azt a tisztas vén papot. Mindjárt a nyomukba hozzák a fehér koporsót. A fehér koporsón fehér virágok vannak és fehér szemfodó, benne pedig a legszebb hófehér, hold ezüst fényénél is fehérebb halott. És azután jönnek, a kik sirnak. A kik most már nem szűnnek meg sirni soha.

„Emmike, meghalt tizenhét éves korában . . .“

Azok közt, a kik siratják, én vagyok a legbusabb, legvigasztalhatatlanabb, a ki most újra végig álmodom a menetet; mikor a zakatoló kerék bus dalba kezd, aranynyal áttört fekete fátyolt vonszol magával az ormótlan gép, én pedig szállok, szállok, oly gyorsan, mint a verseny futó, üvöltő szélviharok!

Rut ójfel! Ki álmodnék tovább?

A megyefőnök jönni fog.

Kovács Gusztávnak szerfelett rosszul eshetett az, hogy a kir. tábla és nyomáú a törvényszék vádtanácsa szabadiábra helyezte az összes letartóztatottakat. Ilyen módon legalább egyelőre Kovács Gusztávbántalmazásáért nem bünhődik senki. Végtelenül bántja ez Kovács Gusztávot. Nyomban a táblai határozatról vett értesítés után kijelentette egy budapesti újságíró előtt, a ki jövődő tervei-ől kérdezősködött, hogy felgyógyulása után azonnal visszajön Debrecenbe. A kijelentés fenyegető hangon történt.

Kovács Gusztáv abban a naiv hitben él — úgy látszik, — hogy Debrecenbe fél tőle valaki.

Erősen csalódní fog, ha majd *kellő fedezettel* megint bemerészkezik Debrecenbe.

A nép higgadtsága ezuttal már talán fegyveres erő hiánya esetén is biztosítaná személyes szabadságát. De az erkölcsi megvetés sokkal súlyosabb fegyver, mint az ököl és a vasbot.

A kormánybiztosság.

Dr. Boda Dezsőt a kormánybiztosi minőség nélkül előkelő uri embernek tartjuk. Tóth Jánost, — bárha pesti módszerével, amely a tömeges letartóztatásokban nyilvánult, nem rokonszenvez senki, — mint *budapesti rendőrkagitányt* igen igen szeretjük.

Éppen ezért nagyon rösteljük helyettük magukat azért a szerepért, amelyet Debrecenben betöltenek.

Tragikomédia lehet, amikor ketten, bizalmas beszélgetés során bevallják egymásnak, hogy hiába szedték fel a tekintélyes napidíjakat, „eredményes“ munkát nem végeztek.

Hiába! Kristóffy ur lehet nagyhatalom, de arra még sem képes, hogy megváltoztassa azt a közmondást: „Ember tervez, Isten végez.“

Boda urék két heli tervezgetés és a kir. tábla „végez“ése után — a mint értesülünk — rengeteg mennyiségű fogpiszkálót és hihetetlenül hosszú álmokat fogyasztanak el.

Jó étvágyat és holdog nyugalmat!

Végh Gyula fegyelmi ügye.

Bár örökös támadói voltunk a Végh Gyula által képviselt közbiztonsági rendszernek, egyáltalán nem vesszük megnyugvással azt a tényt, hogy a főispáni fogadtatásért végeredményben a bünhődés Végh Gyulát érje.

Nincs érkezésünk arra, hogy szánozkodjunk. De azt tartjuk, hogy azért, ami történt, legkevésbé Végh Gyula a hibás.

A tehetetlenség emberi gyarlóság, de nem büntetendő eslekmény. A város vezetői régen tudják már azt, hogy Végh Gyulában annyi a főkapitányi talentum, mint Kovács Gusztávban — a tisztességérzet. Miért nem mozgattak meg tehát mindent, hogy kerüljön oda olyan ember, aki gondolkodni tud és semmiféle bonyodalomnál nem veszti el a fejét?

A város vezetőinek könnyelműségeit most erkölcsileg Végh Gyula bünhődik. Pedig ő oly igazán nem követett el mulasztást. Hiszen intézkedni sem tudott soha! . . .

Egyébként a felfüggesztett Végh Gyula ügyében holnap kezdi meg a vizsgálatot Vecsey Imre vizsgálóbiztos.

Elnökválasztás Franciaországban.

— jan. 16.

A francia nemzetgyűlés (szénátus és képviselőház) folyó hó 17 én ül össze Versaillesban, hogy megválassza a köztársaság elnökét. A radikálisok jelöltje Fallières, a szenátus elnöke; a mérsékelt republikánusok, konzervatívok és reakcionáriusok Doumer t, a képviselőház elnökét jelölik. Jóllehet ezen két komoly, mondhatnók hivatalos jelölt mellett még egész sor többé kevésbé kiváló politikusi nevet is emlegetik, mégis Doumer és Fallières között lesz a választás. Párisi hírek szerint Fallières az összes szavazatok háromnegyed részére, azaz 663 szavazatra számíthat; Doumer ebben az esetben 221 szavazatot kapna. Meglepetés azonban nem tekinthető teljesen kizártnak, mert a kulisszák mögött erős munka folyik. A helyzetet alkalmasint tisztázni fogja a radikálisok holnapi gyűlése, a melyen választási főpróbát rendeznek. Erre a gyűlésre meghívják az összes republikánus szenátorokat és képviselőket, a kiknek megjelenése azonban nem bizonyos.

Páris, jan. 16. Versailles ban már minden intézkedést megtettek a holnaputáni elnökválasztásra. A képviselőház és a szenátus elnöke számára fényes helyiségeket rendeztek be a az újságok hirszolgálatára rendkívüli intézkedéseket tettek. Annyi táviróköszüléket vittek Versailles ba, hogy óránként hetvenötezer szót tudnak táviratozni, azonkívül tizenhat telefonfülkét rendeztek be az újságok számára.

Páris, jan. 16. Az egyesült szocialista-Jaurés-párt a kamaraválasztások alkalmából felhívást adott ki, a melyben a szocialista választók főbb követeléseit jelzi, ezek: a nyolcórás munkaidő, a szövetségi jog kiterjesztése az összes állami és községi hivatalnokokra, szociális biztosítás a munkásokat érhető összes balesetek ellen a munkaképtelenség-től a betegséig, a kapitalisztikus monopóliumok átvétele az állam részére, lista szerinti szavazás proporciónális képviseléssel. Ezek a követelések azonban csak eszközül tekintendők arra, hogy a szocialista párt képes legyen az egész kapitalisztikus épületet lerombolni.

Páris, január 16. Az egyesült szocialisták hír szerint Constant Pál, Allier megyei képviselőre kívánnak szavazni az elnökválasztásnál.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— január 16.

Szögedében, Szögedében
Csendőrség és helyőrség
Megvédették a főispánt,
A mi szörnnyü dicsőség.

Ha nincs szurony Szögedében,
Agyonverik Gross Miskát . . .
Kár tehát úgy lecepelni,
Rómát, a kálvinistát!

Vége a vásárnak.

— jan. 16.

Még nincs vége a vásárnak, de már is vége van, tulajdonképen vásár sem volt.

Idegen ember nagyon kevés jött városunkba. Ahoz képest, a milyen ember sokadalom s a milyen nagy forgalom a régi időben vásár alkalmával Debrecenben volt, — főleg téli vásár alkalmával — a mostani vásár a szó szoros értelmében még csak vásárnak sem nevezhető.

Ha csak azt a jövőst-menést nem tekintjük vásárnak; mely a Széchenyi-utcán végig folyik.

Debrecenben az már régi divat, hogy ilyenkor az emberek ki-kirándulnak a vásárba széjjeinézni s a kinek kedve, vagy pénze van, ilyen alkalommal az otthon maradot-

taknak mézes szivart, fonatost, vagy más apróságot vesz.

Ilyen vásárlást most is lehetett látni, de ez nem egyéb krajoáros forgalomnál, a melyből az eladóknak is csak kevés hasznok van.

Hová is tűntek azok a szép napok, mikor vásár alkalmával Debrecenben pezsgő élet uralkodott?

Árva lett ma már a vásártér környéke, komédiás bódékat bámul ott ma a nép, de az igazi vásáros-élet — az letűnt órokra.

Nincs pénz sem erszényben, sem asztal fiájában, nincs tehát mit költeni, a jó ég tudná meg mondani, hova vándorolt el a pénz.

Elég az, hogy nincs és sehol sincs.

A debreceni vásároknak sincs tehát így semmi értelmök, sem szükség nincs már rá, — így nem is lehet róla többé zengedezni.

— Megyebizottsági tagválasztások.

Hajdu szoboszlón a mezejített megyebizottsági tagválasztás alkalmával beadott 126 szavazatot, melyből Cseke Máté birtokos városi képviselő 77, Szabó Sándor vendéglős 45, Pánztáros István 4 szavazatot nyert. Cseke Máté választatott meg. — Hajdurogon pedig dr. Loóg Béla ügyvéd a függetlenségi és 48-as párt elnöke.

— **Postásbál.** A debreceni posta és távirda altisztek és szolgálók folyó év február hó 3-án, azaz szombaton este a „Korona“ disztermében zártkörű tánevigalmat rendeznek. Beléptidij személyenkint 2 korona. Csaldíjegy 4 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugdíztatnak. Jegyek előre válthatók a városi és pályaudvari postahivataloknál és levélkézbésítőknél. A hölgyek részére pedig igen esinos kivitelű női tánczrenddel fog a rendezőség kedveskedni, amely Antalfi Ferencz helybeli első rendű könyvkötő és bórdiszerműves által fog kiállítatni. Kezdeté este 8 órakor. Kiss Pista jóhírnevű zenekarával. Jó ízű ételekről és italokról gondoskodva lesz. Rendezőség.

— **A „Debrecen“ t elkobozták.** A „Debrecen“ tegnap számat, állítólag azért, mert a „Barázdák“ rovatában felségsértés foglaltatik, ma lefoglalta a vizsgálóbíró. A lefoglalást Mile Pál rendőrfogalmazó és Mihályi rendőrbiztos végezték.

— **Pásztor Gyuláné** ügyében nevezetes fordulat állott be. A rendőrség az iratokat átette a vizsgálóbírószághoz, ahol azon az alapon, hogy Pásztor Gyuláné nem emlékszik semmire, elrendelték elme-orvosi megvizsgálását. A megvizsgálást dr. Izsoó János törvényszéki orvos fogja végezni.

— **Községi tisztujtás Földesen.** Földesen a főbírói állásra Kiss Józseffel szemben Péresy Lajos nagy szótöbbséggel megválasztatott. Törvénybírói állásra Domokos Bálint választatott meg, A községi állásra Péresy Albert, a községi pénztárnoki állásra Márton György választatott meg. Adószedői állásra Karacs Józsefet. Végül 6 esküdti állásra Csordás Sándor, Karacs Elek, Bojtor Sándor, Szabó József, Bence Imre, Ványi Lajos választattak meg.

— **Pórukt járt sikkasztó.** Furcsa eset az, mikor valaki sikkasztásra vetemedik, akkor öngyilkosságra vetemedik, aztán — mivel az önkivégzés fájdalommal kezd jární — kiabálui kezd, végül pedig mégis csak becsukják. Pedig ilyen különös esetet táviratoznak meg nekünk *Pancsováról*. Az eset hőse, Pollák Gyula szállodai pánztáros ugyanis nagy összeget sikkasztott. Följelentették, ő pedig — büntetését megelőzendő — a halálba akart menekülni büntetése elől. Bezárkóztott hát a lakásába, az ajtó kulcsát kihajította, butorait meggyújtotta. Mikor azon-

ban az önkéntes máglya lángja nyaldoni kezdte testrészeit, tettét megbánta és segítségért kezdett kiáltozni. Segélykiáltásaira az emberek betörték az ajtót és Pollákot kimentették. Sikasztása ekkor már kiderült, a szerencsétlent biztos helyre vitték és becsukták.

— **A víz, mint érzéketlenítő szer.** Nemrégiben adtunk hírt arról a felfedezésről, hogy a desztillált víz befeeszkendezve helyi érzéketlenítő hatással bír. Az új felfedezéssel mostanában tették az első kísérleteket. Ezek alapján konstatálták, hogy a desztillált vízzel való eljárás nagyon egyszerű, kizárja a mérgezést, ennek folytán sem szédülést, sem hányási ingert nem idéz elő, azonkívül sem a szívre és tüdőre, vagy vesékre káros hatással nincs. Állítólag az operáció után jelentkező fájdalmat is megszünteti. Ez ideig 51 esetben használták ezt a befeeszkendezést és pedig egyszer hasfel-metszésnél, 39 szer aranyeres csomók eltávolításánál, 3 szer belek operációjánál, 3 szer érdaganatoknál és így tovább. Stevens dr., az új gyógy mód felfedezője ez 51 eset közül csak egy ízben volt kénytelen a vízbeeszkendezés után még aetherrel is érzéketleníteni. A víznek ez a sajátos hatása abban leli magyarázatát, hogy a víz az idegek végét kiterjeszti és ezáltal érzéketlenné teszi azokat.

— **Utcanyitás.** A Potófi-téren van a katolikus ispotály épület, amely a város tulajdona. A városnak most utcanyitási célból szüksége van a területre. Ezért arra nézve, hogy hol kárpótolja a katolikus egyházak új iskolaszéket, — holnap délután értekezlet lesz a városházán.

— **Osztályorszájáték.** A ma kihuzott számok a következők:

30 000 koronát nyert: 42778.

10 000 koronát nyertek: 3603 65683.

2000 koronát nyert: 95787.

1000 koronát nyertek: 33277 59100 63764 77601.

500 koronát nyertek: 6297 7327 9372 10946 13008 15229 18874 19783 20129 23223 23469 27159 32274 34236 36292 41077 46183 47429 47794 51721 52322 54811 54977 55581 61206 61315 62701 63297 63344 65645 66126 66759 67001 70932 71371 75993 76969 83431 87730 88477 91495 91875 92487 92633 95957 98172 102833 103176 103201 103463 104937 105820 109082.

A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

— **Uj vasut Nagyvárad és Debrecen között.** Pár év előtt engedélyt kapott két budapesti vállalkozó a kereskedelmi minisztertől arra, hogy Debrecen és Nagyvárad között villamos vasutat építsen. Az engedélynek ma sincs még fogantatja, ellenben hasonló engedélyt adott ki Vörös László kereskedelmi miniszter másik vállalkozónak is. Tegnap tudatta, a miniszter a várossal, hogy Török Emil mérnök budapesti lakos részére Debrecentől kiindulva Mike, Hosszupályi, Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Biharpuspóki községeken át Nagyvárad város területére villamos vagy más motoros üzemi vasut építésére az előmunkálati engedélyt egy évi hatálylyal megadta. — Kéri a miniszter, hogy a vállalkozót a szükséghez képesti hatósági támogatásban részesítsék. Csak legyen szükségük a támogatásra, nem úgy, mint a régebbi engedményesnél, a kik megszerették az engedélyt, de tíz év óta semmi reális lépést nem tettek azért, hogy fel is akarják építeni a vasutat.

— **Haladék a téglavető lakóinak.** Ismeretes tény, hogy a városi tanács kila-koltatni akarta azokat a szegény téglavető-beli lakókat, a kik jogilletékükkel huzamosabb ideig hátralekban voltak. Mint most értesülünk — tekintettel az inséges időkre — az illetőknek megengedtetett, hogy május elsejéig az illetékek nem fizetése esetén is telepükön maradhassanak.

— **Halálozás.** A Debrecenben előnyösen ismert Lukács Vilmos vállalkozót súlyos csapás érte. Neje szül. Schön Etelka, kivel másfél évig boldog házasságban élt, tegnap éjjel Budapesten hirtelen elhunyt. Az alig 23 éves, általánosan kedvelt urinő hirtelen elhunyt családjá, barátai és ismerősei körében nagy részvétet keltett. Temetése f. hó 17-én d. u. 3 órakor Budapesten lesz a Damjanich-utcai 47. sz. gyászházból.

— **Tea estély** lesz jövő vasárnap, e hó 21-én — a Bika disztermében d. u. 5—7 órakor. A Szent-Erzsébet egyesület, mely ezen élvezetes és előkelő estélyeket náinunk oly sikeresen meghonosította, bizonyára ma sem fog csalatkozni, ha számos vendégre számít. Belépti és részvételi díj egy korona. Rácz Károly zenélni fog teljes zenekarával.

— **Művész — tolonouton** Művész házja a nagy világ! Nagy költőknek eme zongzetes mondasát Saly Imre művész ur sem cáfolta meg, midőn kávéházról kávéházra járva esepürágó bűvészetével szórakoztatta az erre nem szoruló közönséget. Akadt azonban olyan aki nem méltányolta eléggé a művész ur — mint ahogyan illető magát nevezte — tehetségét, igazolásra szólította fel, mikor is kitént, hogy Saly Imre művész ur működhetési engedélylyel nem bír s így a tárgyáhozhoz sincs joga, hajléktalan lévén egyelőre a rendőrség gondoskodott lakásáról. Hazatoloncolják.

— **Halálozások.** A mai napon az anyakönyvi hivatalnál a következő halál eseteket jelentették be: Faragó István ev. ref. 67 éves, Ács Ferenc gör. kath. 21 éves, Harangi István ev. ref. 3 nap.

— **Tolvaj a vonaton.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Schönfeld Mihály nagyváradai földbírtokosnak a debreceni állomáson keresztül utaztában, mialatt pár percre kiszállt a vonatból, ellopták 200 korona értékű prémés bundáját. A földbírtokos — mint annak idején megemlítettük — a lopással egy vele egy kupéban utazó feltűnően viselkedő hölgyet gyanúsított, aki ugyanis a kabáttal együtt eltűnt a kosziból. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást a tolvaj után, akit rövidesen sikerült is elcsipnie Herceg Róza zavaros multu nő, ugyanevezett vasuti pillangó személyében, akit — bár tagadja, hogy ő követte el a lopást, — átkísérték az ügyészséghez, ahol kihallgatása után a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Munkácsy János hangversenye.** Munkácsy János a debreceni születésű, fiatal hegedűművész ma este csekély számú közönség előtt tartotta meg hangversenyét a Bika szálló disztermében. A fiatal hegedűművész kiváló technikával és művészi érzékekkel játszotta el Paganini D. dúr versenyt, Tartini, d. moll sonátáját és Barznyi egyik műdalát. A kis számú közönség hosszantartó tapssal jutalmazta Munkácsy hegedűjátékát, ugyszintén Takács Gabi kuruc dalait és a Traviatából elénekelt nagy áriát. — Akik távolmaradtak a hangversenyről, sajnálhatják, meri művészi élvezetben leti volna részük. Huber Miksa izléses zongora kísérete külön dicséretet érdemel.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műteremének 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképféltetés a műterem kapubejárataánál levő létrában.

— **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára

csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

— **Ujítás képkeretekben.** Üzletemben a legmodernebb képkeretek készítettnek, aquerellek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kirakatomban kiállított rámak megsejnézésére b. figyelmét Pongrácz Géza papirgyári raktára a Bika szálloda mellett.

— **Az Arany Bika Lavásházban minden este cigányzene.**

Egy lelenc tűzhalála.

Megégett gyermek.

Gondatlanság áldozata.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 16.

A külsővárosrészben Nyil-utca 62. szám alatt borzalmas módon pusztult el tegnap egy szerencsétlen kis lelenc gyermek, aki szánalmas áldozata lett gondviselője vétkes gondatlanságának.

Gehler Ferenc három esztendőes lelenc fiucska Ferenczi Józsefné polgárasszonyhoz volt gondozásba adva, — már csecsemő korától, ahogy a lelenc házból kikerült, — másik két magafajtájú apátlan, anyátlan, elhagyott sorsosával együtt.

— Ferencziné állandóan foglalkozik a lelenc gyermekek nevelésével, akiknek gondozása tudvalevőleg rendes havi jövedelemmel jár. A pénzre szegény asszony létére rá van utalva. Csakhogy az a baj, hogy — mint sokan mások — a járulékát felszedi az apróságok ellátásáért, de kötelességének kevésbé tesz eleget, — amennyiben elhanyagolja, szabadjára engedi és nem gondozza őket lelkiismeretesen, mint, ahogy az megkívánatna.

Ennek a következménye és bizonyítéka a kis Gehler Ferenc szomorú esete. Ferencziné ugyanis tegnap délelőtt valahová elment hazuról s a három kis gyermeket magára hagyta otthon, öreg és beteges édesanyja, Abai Ferencné felügyeletére bízva őket. Az öregasszony egy darabig el is látta a kicsinyeket, és ügyelt rájuk de csakhamar megunta a velük való bajlódást, kapta magát és átment a szomszédba beszélgetni.

A meleg szobában az apróságok magukra hagyatva pajkoskodtak, játszadoztak. Eközben a három esztendőes kis Gehler Ferenc a kandalóhoz férközött, kinyitotta annak ajtaját és piszkálgatni kezdte a tüzet, amitől egyszerre meggyult a ruhája, mely alig pár perc alatt lánggal égett rajta. A szerencsétlen gyermek fájdalmában irtózatosan sikoltozott, jajveszékelt, de hiába, mert senki sem volt, aki segítséget nyújtott volna neki. A két másik gyermek közül az idősebb látva a veszedelmet megijedt és elszaladt az öregasszonyért, mire azonban az előkerült a szegény fiucska borzalmasan összeégett. A szerencsétlenségre összeszaladtak a szomszédok és a közeli kórházból gyorsan orvost keritettek, aki az első segélyben részesítve a gyermeket be szállít-

atta a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették. Sérülései azonban olyan súlyosak voltak, hogy nem lehetett megmenteni az életnek és még a délután folyamán kiszenvedett. A gondatlan aszszony ellen a hatóság megindította az eljárást.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda, 17-én: „Én, Te, Ő.” operette. Ujdonság. (A)
Csütörtök, jan. 18-án: „Leonnard apó” színmű. Ujdonság. (B)
Péntek, jan. 19-én: „Leonnard apó” színmű. Ujdonság. (C)
Szombat, jan. 20-án: „Drótostót” operette. (A)

* **Csöppség.** Zilahy és Szabó Irma művésze ma is nagy közönséget vonzott a színházba. A pénztárnál már hét óra után kifüggesztették a diadalmas mosolyu táblát, hogy „minden jegy elkelt.” Fényes Samu poétikus vigjátékában — ugylátszik — nagyon gyönyörködik a közönség. Az előadás ma nagyon dőcögött. A szereplők nem tudták a szerepüket és unos-untalan kincs zavarral küzdöttek. Amikor a közönség annyira méltányolja az igazgatóság törekvéseit, hogy naponta egészen megtölti a nézőteret ilyenek nem szabadna megtörténnie.

* **Színházi hírek.** *Leonnard apó.* Holnap kerül színpadra Jan Aicard kedves színműve, mely most a Nemzeti színházban aratja sikereit. A darabot állandóan műsoron tartja az a kedves mű, mely a Csöppséget is diadalra segítette. Érdekes meséje érzélgős és sokszor kedélyes jelenetei bőven alkalmasak arra, hogy élvezessé tegyék a darabot. A színmű főszerepeit Arday J., Markovics M., Szabó J., Bekés, Ternyei, Deésy és Krauszny játsszák. — *Bohém szerelem.* Színházunk legközelebbi ujdonsága a Bohém szerelem lesz. A művész világ sok keserűséggel telt, mégis oly vonzó élete tárul majd elénk. Meséje egy költemény, cselekvése a poézis mezején mozog s minden hatása ennek a rezonáns egy-egy virága. Örömmel üdvözljük a kedves testvéreket színpadunkon.

TÁVIRATOK.

Szegedi installáció.

Szeged, jan. 16. A tegnapi tüntetők ellen szigorú vizsgálat indult meg. Két embert a csendőrök inzultálása miatt letartóztattak.

Bünyvádi panasz egy főispán ellen.

Békéscsaba, jan. 16. Zöldi Géza vármegyei tiszti főügyész ma délután Kresmarik János főispán ellen bünyvádi panaszt nyújtott be magánlaksértés miatt.

György Aladár halála.

Budapest, jan. 16. György Aladár, az ismert kiváló író, György Endre földmívelésügyi miniszter öccse, ma Budapesten meghalt.

Az angol választások.

Budapest, jan. 16. Londonból jelentik: Tegnap éjjel 11 óráig 78 liberálist választottak meg, beleértve a munkásképviseletet és a 24 unionistát is. A kormánypárt eddig 42 mandátumot nyert.

Budapesti gabonafőzsde.

Budapest, jan. 16.

(Déli sárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vetelkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, közben néhány fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonafajták közül tengeri, rozs tartott, a többi változatlan. Idő: derült.

Buza áprilisra	17.12—14.
Buza októberre	16.86—88.
Rösa áprilisra	14.02—04.
Rösa áprilisra	14.44—46.
Tengeri májusra	13.68—70.
Röpecs 1906. augusztusra	28.10—30.

Törvényssék.

A királyi tábla köréből.

(A tanácsok beosztása 1906-ra.)

— jan. 16.

A debreceni kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1906 ik évre a következő:

Polgári ügyek szakosztálya.

I. tanács, közpolg. tkvi urbéri (1896. XXV. t. c) ügyek. Elnök: Porubszky Jenő a kir. ítélőtábla elnöke. Birák: Kőlcsey Sándor, Rottler Béla, Domcsányi László, Olchváry Zoltán. Tanácsjegyzők: dr. Ternovszky Béla alb. dr. a Markovics Elemér alb.

II. tanács közpolg., váltó, keresk. csőd és bányá ügyek. Elnök: Gajzágó Béla dr. tanácselnök. Birák: Tar Gyula, Viski Károly, Agricola Adolf, Szalay József, Bakó József, Deák Ferenc, Dezső Kálmán dr. Tanácsjegyzők: dr. Debreceni Barna alb., dr. Gébert József alb.

Sommás felülvizsgálati tanács. Elnök: Gajzágó Béla dr. tanácselnök. Birák: Tar Gyula, egyuttal elnökhelyettes. Viski Károly, Kőlcsey Sándor, Rottler Béla, Agricola Adolf, Tomcsányi László, Szalay József, Bakó József dr., Deák Ferenc, Olchváry Zoltán, Dezső Kálmán dr. Tanácsjegyzők: dr. Ternovszky Béla alb. egyszersmind a jegyzői iroda vezetője, dr. Markovics Elemér alb. egyszersmind aljegyzői iroda vezetőjének állandó helyettese.

Büntető ügyek szakosztálya. III. tanács. Elnök: Széll Farkas tanácselnök. Birák: Unger Gusztáv, Naszády Iván, Ujhelyi András, Horváth Bálint, Jeney György, Szacsay Elemér dr., Potorán István, Dicsőfi Sándor dt. Tanácsjegyzők: Kondor Zsigmond alb. dr. Kovács Ferenc jegyző. Telekönyvi vizsgáló bizottság. Elnök: Gajzágó Béla dr. tanácselnök. Rendes tagok: Tar

Gyula, egyuttal elnökhelyettes. Kőlcsey Sándor. Póttagok: Rottler Béla, Olchváry Zoltán. Díjnokok ügyeinek megvizsgálására alakított bizottság. (1898. évi 819. F. M. E. szám alatt kelt rend.) Rendes tagok: Unger Gusztáv, Naszády Iván, Tar Gyula. Póttagok: Viski Károly, Ujhelyi András.

A kir. ítélőtábla a büntető tanácsüléseket, illetőleg a büntető felelőviteli főtárgyalásokat, hetenként kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, s ha ezek a napok törvénykezési szünnapra esnének, a következő hétköznapon (B. ü. szak. 119. §.), a sommás felülvizsgálati tanácsüléseket pedig csütörtökön fogja tartani.

Szerkesztői posta.

Csalódott férj. A csalódás nem szerencsétlenség sőt haszon, mert az a megősmérés. Arra nézve ugyanis, a ki élni tud vele. Az ön esete illik, a mit közelebb olvastunk egy fordított tárcanovellában. Imé itt van a részlet: „Mégvénhedt, a sors legyőzte, ez az utolsó csapás pedig végleg megtörte. Kettős bánat gyötörte: szerelmi bánat, meg az a másik, amelyet azon érzett, hogy önmagában tévedt. Mert a nőnek hűtlensége tisztán tisztán tette az öreget s megfosztotta a magába vetett bizalmától. Eddig abban a meggyőződésben állt, hogy nagy művész és bízott benne, hogy még elérkezik majd az ő diadalának ideje. De amióta hűtlen lett hozzá a nő, azóta ez is megváltozott, tisztán jött nagy tragédiájával, hogy tehetségtelen és személyes érték nélkül való.” Ez szomorú, de hát az ember mindenért kárpótolhatja magát. Elvesztett szeretetet legnehezebb pótolni, de a hit, a munka és a jó cselekedet rögtön enyhülést szerez, idővel meghozhatja a vigasztalást is. Tudjon lemondani, hogy új csalódás ne érje!

Városi Színház.

Bérlet 91. szám. (A)

Szerda, 1906. évi január hó 17-én:

Én, Te, Ő.

Nagy operette 3 felvonásban.

S Z E M E L Y E K:

Vergy gróf	— — — —	Poigár S.
Gabriella, a felesége	— — — —	Zilahy Géza V.
Coucy gróf	— — — —	Ternyei L.
Millepertuis báró	— — — —	Deésy A.
Volande, a felesége	— — — —	Sz. Pozsony.
Cocó, fogoly	— — — —	Szabó Gy.

Holnap, csütörtökön, január hó 18-án:

Leonnard apó.

Színmű.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölrással. „J. Pserhofer”.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint legrégibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció závara, májbaj, szélkolika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vérszegénység, ideges felfejtés, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —42
1 tekercs 6 skatulyácskával . K. 2,10

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekercs Korona.	2.60	4 tekercs Korona	8.90
2 " "	4.70	5 " "	10.50
3 " "	6.80	10 " "	18.50

gyedüli készítőhely,
Pserhofer J. gyógyszerára
WIEN, I., Singerstrasse 15.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Fals-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult hárszer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszívnyél, csüdál és meghűléseknél bedörzsölésköppen használva.

Figyelemre méltó. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Párakfár: Török útszélességgyógyezertár, Budapest.

Richter gyógyszerertára
és „Arany orosiánhoz”, Prágában
Kisbaltázstól 5 óra. Mindennapl adták.

 Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMOTOR.

Mindenütt kapható.

Vásárlóhely: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

MAGYAR
állam vasutak
menetrendje
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	8	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	11	20
vásártérről —	d. u.	4	41
m. á. vasúttól	d. u.	4	54
vásártérről —	d. u.	4	—
m. á. vasúttól	este	7	07
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegebről —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről —	este	6	43
Szatmár felől —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
vásártérre —	reggel	7	33
mávasuthoz	d. e.	7	40
vásártérre —	este	6	22
H.-Böszörmény	este	6	28
felől	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
mávasuthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:
„NADOR”
GYÓGYSZERTAR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítot.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor
Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Keczián Dezső, Radakovits Géza, TóthBéla gyógyszerertárban.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schichtnévvel tiszta és ment káros alkarszerű

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht névvel Ausziban bármelyik, a Schicht névvel szappana a „Schicht” névvel valamely keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant) használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármely mosási célra, ugymint:
saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

A legjobb arc-**SERAIL-ARCZENŐCS,** Egy tégely ára kor. 4 fillér.

szépítő szer a mely az arcot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy kis tégely ára 70 fillér.

Serail-szappan. Kitünő toillet szappanok a kenőcs használó istához

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és krém 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárban

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Szőlővessző

A világhírű

Delaware,

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell
a szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbank-udvar.)

Alapított
1869.

M. K. Osztálysorsjáték
Főelárúsítója.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár által kibocsátandó
új sorsjegyekre

a kibocsátási áron
előjegyzéseket még elfogadunk.

Ugyan ezen sorsjegyeket rendkívül előnyös havi
törlesztés azaz

36 havi 5 korona befizetés

ellenében áruba bocsátjuk,

E sorsjegyeknek évente 3 házára lesz 600.000, 300.000,
300.000 kor. összegű főnyereménnyel és 50.000, 40.000, 20.000
K. melléknyereménnyel.

A nyeremények már az első részlet befizetése után a
vevőt illetik.

Minden sorsjegynek nyerni kell.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a „SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.

Fél évre . . . 6 kor.

Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.

Fél évre . . . 10 kor.

Negyed évre . . . 5 kor.